

viditi. — Iz vsega tega se spozna, da je bila Zatičina nekdanj sila imeniten kraj. Neki stari mož mi je pravil, da so se v ta samostan le mladenči posebnega uma in posebne telesne lepote jemali.

Ko sem obširne poslopja in cerkev po večjem ogledal, sem se podal v družbi tukajšnjega gosp. kaplana v sosedni Št. Vid, poklonit se ondotnemu gospodu fajmoštru Jožef Poklukar-ju, ki so me na svojem prejšnjem mestu, na Dobrovi, velikokrat prav prijazno sprejeli. — Št. Vid je od Zatičine le pičlo uro, in je lepa vas. Stoji kaka dva streljaja od velike ceste. Cerkev se pod sedanjim gospod očetom vidoma lepša; izverstno zvonilo, zlo enako unemu na Kerki, pa ima ta cerkev že mnogo let.

Po kratki pomudbi tukaj sem se vernil zopet nazaj v Zatičino. Rad bi se bil tukaj še delj časa mudil, al bil je že petek in po domačem pregovoru „v petek že tud godci gredó domu.“ — Po kočanem obedu v dobri gostivnici „pri Poličanskemu“ odrinem tedaj proti Višnji gori. Memogrede se pomudim še nekoliko na pošti pri „Federation-u“, ktera gostivnica mi ostane zastran pozneje ondi obhajane veselice vedno v prijazenem spominu.

Nad „Federation-om“ se svet, ki je okoli Zatičine precej zlo odpert, stisne v dolino, ki se vije proti severozapadu. Skoz njo derži velika cesta proti Ljubljani, in po nji sem se zdaj napotil. Kmalo se mi je pokazalo gori konec prijetne doline na zelenem gričku terdnjavi enako mestice Višnjegorsko, nad katerem na levi strani precej visoko na stermem klancu sloni razvalina starega gradú, in memogredočemu glasen klic pošilja, da vse na svetu je minljivo.

Višnja gora je, če smemo besedam Valvazorjevim verjeti, zlo zlo star kraj. On namreč pravi, da je bila sozidana okoli leta 552 pred rojstvom Kristusa in 671 let po sozidani Aemone ali Ljubljane.

Stala je v začetku pod sedanjim mestom v ravnini, zastran cesar se še zdaj ondi stoječe hiše s farno cerkvijo vred „stari terg“ imenujejo. Zavaljo pogostih navalov okrutnih Turčinov, ki so posebno leta 1528 z vso silo Višnjo goro napadali pa srečno odpodeni bili, so stanovniki cesarja Miroslava Mirosljubnega prosili, naj bi smeli Višnjo goro (takrat še terg) na zraven stoječem griču zidati in jo utaboriti. Prošnja njih je bila z odpisom „iz Gradca v četertek po sv. Urhu 1478“ dovoljena; terg je bil v mesto povzdignjen, mestu še nekoliko dohodkov odločenih in trije sejmi iz Št. Vida pri Zatičini le-sem prestavljeni. — Toliko o mestu iz starih časov.

Ozrimo se nekoliko še na grad, ki se nam zdaj kakor žalostna razvalina nad mestom kaže. Bil je nekdanj zibel slavnih gospodov Višnjegorskih, ki so se vseskozi, posebno pa v bojih zoper Turke kaj hrabro obnašali. Njih rod je zamerl v žalost domovine in cesarstva v letu 1581 z Dragotinom in Miroslavom višnjegorskim. Poznejši lastniki so bili: grofje celjski, slavna avstrijska hiša in neki Florijan Šarf; v 15. stoletju pa je prišel v last turjaškim knezom in je še dan današnji. Ali je stari grad razpadel vsled kakega pogorišča, ali je bil koj tako zapuščen, ne vem povedati; le toliko zapisanega najdem, da v letu 1787 je bila sozidana v podnožju griča (zadej nad mestom ob veliki cesti) nova grajščina, h kateremu zidanju se je kamnje starega grada upotrebovalo. — Iz vsega tega se vidi, da je Višnja gora stala že v starem in srednjem veku v verstvi bolj prvih krajev naše domovine, al tudi v novejši dobi je bil nji odkazan imeniten prostor v zgodovini našega cesarstva. Kako, — ti bom, dragi bravec, berž povedal.

(Konec sledí.)

Kratkočasnica.

* V naših hribih — se nam iz Štajarskega piše — sem zvedil: koliko nevesta veljá! Nek posestnik je snubil

mlado, pošteno, pridno in bogato dekle cele kmetije, in ko so ženitne pisma v Celji izdelali, je nevesto za 4 bokale vina prodal; nevesta je pa mislila, da je več vredna in je ženinu — figo pokazala. Vsak zdaj lahko ugane: koliko nevesta velja; če veljá od cele kmetije 4 bokale, je od pol kmetije le 2 bokala, od četert kmetije 1 bokal, kočarska pa le polič vredna.

Kratkočasno berilo.

Razni listi iz zapuščine nekega srenjskega župana.

Drugim za poduk in kratek čas.

Nabral Borovčan.

I. An den N. N. zu *

Den selben wirt himit auf getragen das von Bezirks Hauptmannschaft ist auftrag kommen das sollen sie Eire Magd binnen acht tåg Fermallen, oder wirt sie weiter ekspedirt.

Ich kann nichts mer helfen, weil mich das gesetzliche auftrage fordern.

N. N. Bürgermeister.

II. Herzgeliebtes Bez. Hauptmannschaft!

Unser Pfarer wil N. N. nicht keurathen, ich bite ihm eine Nasen zu machen.

Hier folgt eine Kratscha.

III. An den Herrn N. N. erster Roth in *

Sie werden ersucht und wird ihnen bekanntgemacht das sie den 20. August als Rath gewählt sind so werden sie vorgeladen den 19. Oktober vor Mittag um 9 Uhr vorleslich Höramt zu erscheinen, zu berichten wie das neue Gemeinde Ordnung auf gesetzt werden wirt.

IV. Pasierschein.

Für N. N. von * Haus Nr. 32 er bittet durch seine Mutter um ein Hamatsschein ich kann denselben nicht ertheilen weil der Gemeinde vorstände um bekannt ist wilang, das der Reissebass gültig ist weil der Bezirkshauptmannschaft ist von hör 7 Stund entfernt ist, so weis man nicht wilang das sein Reissebass gültig ist so wirt im solang Pasirt das der Pass gültig ist, Bürgermeister, an der Orts Gemeinde *.

N. N. Bürgermeister.

V. An den N. N. in *

Ueber vorgekommene beschwerde wirt den selben auf getragen das er den vorbereiteten Gebeichaltz gleich bey empfangen, diesser zuschrift das Holz aufheben oder Abzimmern losen übrigens wirt bar 5 fl. Strafe auferligt.

VI.

N. N. hat schon am 15. Oktober von Höramt eingerük.

N. N. Bürgermeister.

Dopisi.

Iz Zagreba 12. sveč. Vreme je tukaj pomladansko. Od saega ni duha ne sluha. Reči se more, da solnce že greje. Kaj bo iz tega? Vremenski preroki pravijo, da je medved na svečnico nazaj šel v svoj berlog, da še po tem takem nam zima žuga. Bog vé! Bil sem nedavno v Maksimiru, ali po novem prekerstenji imena, v Jurjevcu, zagrebškem Schönbrunn-u; čudil sem se po germičih popke že tako napete viditi, kakor da bi hteli že juter se razpočiti! Kdor rano vstane več opravi in prej opravi svojo nalogo, kakor oni, ki še le opoldne ustane. Po tem bi se mogli letos zgodnje in dobre letine nadjati, samo da nas pomladanski mrazi ne bojo nadlegovali. — Kar se izdaje mojega delca „Mlinarjev Janez“ tiče, so mi moji tukajšni prijatli svetovali, naj mu pridam sliko poslednjega celjskega grofa Urha II., posneto po oni, ki je v tukajšnjem arkivu shranjena. Cena se zavaljo tega ne bo nič kaj povišala; saj do-